

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף מ"ה מסכת גיטין
Some of the topics we will learn about include.

The four explanations in the Pasuk
לא תסגיר עבד אל אדוניו

The Mishnah's Halachos of
אין פודין את השבויין יתר על כדי דמיהן
One may not redeem a captive person for more than he is worth.

ואין מבריחין את השבויין
And one may not aid a captive in escaping his abductors.

ואין לוקחין ספרים תפילין ומזוזות מן העובדי כוכבים
יותר על כדי דמיהן
One may not redeem a Sefer Torah, Tefilin, or Mezuzahs from a non-Jew for more than their worth.

A

Four explanations
לא תסגיר עבד אל אדוניו

אין פודין את השבויין
יתר על כדי דמיהן

ואין מבריחין
את השבויין

ואין לוקחין ספרים
תפילין ומזוזות מן העכו"ם
יותר על כדי דמיהן

B

ספר תורה שכתבו מין
ישרף
A Sefer Torah that was written by a heretic must be
burned.

כתבו עובד כוכבים
יגנז
If it was written by a Non-Jew, it must be put into
Shaimos.

נמצא ביד מין
יגנז
If it was acquired from a מין, but we don't know who wrote
it, it must be put into Shaimos.

The Machlokes regarding
נמצא ביד עובד כוכבים
אמרי לה יגנז
ואמרי לה קורין בו
If it was acquired from a non-Jew, some say it must be put
into Shaimos, while others say that we may even read
from it.

B

ספר תורה שכתבו מין
ישרף

כתבו עובד כוכבים
יגנז

נמצא ביד מין
יגנז

נמצא ביד עובד כוכבים
אמרי לה יגנז
ואמרי לה קורין בו

C The three Braisos regarding ספר תורה שכתבו עובד כוכבים
תני חדא ישרף
One Braisa rules that it must be burned;
ותניא אידך יגנו
A second Braisa rules that it must be put into Shamos;
ותניא אידך קורין בו
A third Braisa rules that it may be read from.
And the Gemara explains them.

C

◆

ספר תורה שכתבו עובד כוכבים

ותניא אידך	ותניא אידך	תני חדא
קורין בו	יגנו	ישרף

1 So let's review ...

The previous Mishnah mentioned the Halachah of המוכר עבדו לחוצה לארץ יצא בן חורין
 If a ישראל who lives in Eretz Yisroel sells his עבד to another ישראל who lives outside Eretz Yisroel, the Chachamim initiated that the עבד must be freed, because קנס הוא שהוציאו מארץ לחוצה לארץ The ישראל is penalized for transferring the עבד outside Eretz Yisroel, because, אסור לצאת מארץ לחוצה לארץ

1

המוכר עבדו לעובדי כוכבים יצא בן חורין
The Chachamim initiated that the עבד must be freed, because קנס הוא שהוציאו מארץ לחוצה לארץ because, אסור לצאת מארץ לחוצה לארץ

2 The Gemara cites a Braisa that mentions four explanations for the Pasuk of

לא תסגיר עבד אל אדוניו אשר ינצל אליך מעם אדוניו
 A person should not compel an escaped servant to return to his owner.

1.
 The תנא קמא holds that the Pasuk refers to בעובד כוכבים שקיבל עליו שלא לעבוד עבודה זרה An idolater who came to Eretz Yisroel and accepted not to worship Avodah Zorah; as Rashi explains אל יוציאם מביניהם להשיבו לעבודת כוכבים שלו Do not compel him to return to לארץ חוץ where he will revert to idol worship. Rather 'עמך ישב בקרבך וגו' Allow him to remain with you in Eretz Yisroel.

2.
 ר' יאשיהו says the Pasuk refers to במוכר עבדו לחוצה לארץ A ישראל who lives in Eretz Yisroel who sold his עבד to another ישראל who lives outside Eretz Yisroel; as Rashi explains כאן הוזהיר הכתוב לבית דין שלא יסגירונו ללוקח אלא יצא לחירות This is the source for our Mishnah that Bais Din compels the לוקח to set the עבד free.

3.
 רבי אחי בר' יאשיהו says the Pasuk refers to בעבד שברח מחו"ל לארץ A אדוניו who escaped to Eretz Yisroel from his owner who lives in לארץ חוץ; as the Gemara in Masechta Kesubos דף ק"י דאמרין ליה זיל זבניה הכא זיל משום ישוב ארץ ישראל The owner is compelled to sell his עבד to a ישראל who lives in Eretz Yisroel, so that the עבד can fulfill the Mitzvah to reside in Eretz Yisroel.

4.
 רבי says the Pasuk refers to בלוקח עבד כנעני על ע"מ לשחררו A person who bought a עבד כנעני on the condition that he becomes free, in which he said לכשאקחך הרי עצמך קנוי לך מעכשיו When I buy you, you shall become free from now retroactively, in which the owner may not make the עבד work, because, as Rashi explains, אדם מקנה דבר שלא בא לעולם One can make a transaction now, to take effect later, for something that it cannot take effect now because it is as of yet non-existent.
 =====

2

לא תסגיר עבד אל אדוניו אשר ינצל אליך מעם אדוניו
A person should not compel an escaped servant to return to his owner

②
 ר' יאליפו
במוכר עבד לחוצה לארץ
A ישראל who lives in Eretz Yisroel who sold his עבד to another ישראל who lives outside Eretz Yisroel

כאן הזהיר הכתוב לבית דין שלא יסגירונו ללוקח אלא יצא לחירות

④
 רבי
בלוקח עבד ע"מ לשחררו
in which he said

כשאקחך הרי עצמך קנוי לך מעכשיו
 When I buy you, you shall become free from now retroactively, in which the owner may not make the עבד work

As Rashi explains, רבי holds **אדם מקנה דבר שלא בא לעולם**
 One can make a transaction now, even for something that does not yet non-existent.

①
 תנא קמא
בעובד כוכבים שקיבל עליו שלא לעבוד עבודה זרה

An idolater who came to Eretz Yisroel and accepted not to worship Avodah Zorah

אל יוציאם מביניהם להשיבו לעבודת כוכבים שלו
 But rather עמך ישב בקרבך

③
 רבי אחי בר' יאליפו
בעבד שברח מחוץ לארץ לארץ
An אדוניו who escaped to Eretz Yisroel from his owner who lives in לארץ חוץ

As the Gemara in Masechta Kesubos says **דאמרין ליה זיל זבניה הכא זיל משום ישוב ארץ ישראל**

3 Zugt Di Mishnah:
 אין פודין את השבויין יתר על כדי דמיהן
 מפני תיקון העולם
 One may not redeem a captured person for more than he is worth, because this is harmful to society.

The Gemara offers two possible reasons: Either, משום דוחקא דצבורא הוא
 It will be a financial strain to the public if they must redeem each שבוי at all costs. Or משום דלא לגרבו ולייתו טפי
 This would encourage the abductors to capture more people knowing that they will receive a steep price. Rashi explains that the distinction lies in a case of יש לו אב עשיר שרוצה לפדותו בדמים הרבה
 If the captive has a rich father who is willing to pay a high ransom; there is no concern for דוחקא דציבורא, but there is still a concern for דלא לגרבו טפי.
 =====

משנה

**אין פודין את השבויין יתר על כדי דמיהן
 מפני תיקון העולם**

One may not redeem a captured person for more than he is worth because this is harmful to society

2

משום דלא לגרבו ולייתו טפי

This would encourage the abductors to capture more people knowing they will receive a steep price.

1

משום דוחקא דצבורא הוא

It will be a financial strain to the public if they must redeem each שבוי at all costs

Rashi explains the distinction lies if
יש לו אב עשיר שרוצה לפדותו בדמים הרבה
If the captive has a rich father who is willing to pay a high ransom; there is no concern for דוחקא דציבורא, but there is still a concern for דלא לגרבו טפי

4 The Mishnah continues
 ואין מבריהין את השבויין
 מפני תיקון העולם
 One may not aid a captive in escaping his abductors, because this is harmful to others, because the abductors will then tie up future captives in chains to prevent their escape.
 רשב"ג disagrees and says
 מפני תקנת השבויין
 Only because this is harmful to the current captives who may be punished with harsher conditions; however, one may aid a sole שבוי if there are no other שבויים, and we are not concerned for future שבויים.
 =====

משנה

ואין מבריהין את השבויין

One may not help a captive escape from his abductors, מפני תיקון העולם

תקנת השבויין

Because this is harmful to the current captives who may be punished with harsher conditions

מפני תיקון העולם

Because the abductors will then tie up future captives in chains to prevent their escape.

However, one may aid a sole שבוי if there are no other שבויים, and we are not concerned for future שבויים.

5

Zugt Di Mishnah

ואין לוקחין ספרים תפילין ומזוזות מן העובדי כוכבים יותר על כדי דמיהן מפני תיקון העולם

We may not redeem a Sefer Torah, Tefilin, or Mezuzahs from a non-Jew for more than their worth, because this is harmful to society. As Rashi explains, the previously mentioned reasons apply here as well.

משום דוחקא דצבורא

Or

משום דלא לגרבו ולייתו טפי

The Gemara makes the following assumption

יתר על כדי דמיהן הוא דאין לוקחין

הא בכדי דמיהן לוקחין

A Sefer Torah may not be redeemed only for more than its worth, but it may be redeemed from a עכו"ם for its actual value. And this Mishnah is proof that

ס"ת שנמצא ביד עובד כוכבים קורין בו

One is permitted to read from a Sefer Torah that was acquired from a non-Jew.

The Gemara says this is not a proof, because

דילמא לגנוז

Perhaps the Sefer Torah is redeemed merely to be put into Shaimos.

5

משנה

ואין לוקחין ספרים תפילין ומזוזות מן העובדי כוכבים יותר על כדי דמיהן מפני תיקון העולם

משום דלא לגרבו ולייתו טפי

משום דוחקא דצבורא

ס"ת שנמצא ביד עובד כוכבים קורין בו

יתר על כדי דמיהן הוא דאין לוקחין הא בכדי דמיהן לוקחין

דילמא לגנוז

Perhaps the Sefer Torah is redeemed merely to be put into Shaimos.

A Torah may be redeemed only for its actual value, but not more.

6 The Gemara now elaborates on this topic.

רב רב נחמן
נקטינן ספר תורה שכתבו מין
ישרף

A Sefer Torah that was written by a heretic must be burned, because, as Rashi explains
ודאי לשם עבודת כוכבים כתבו
His intentions were certainly for Avodah Zarah.

כתבו עובד כוכבים
יגנו

And if it was written by a Non-Jew, it must be put into Shaimos, because

ספק לשם עכו"ם כתבו

Perhaps his intentions were for Avodah Zarah; but it is not burned, because

ספק למכור לישראל כתבו

Perhaps his intentions were to sell it to a ישראל, and it was not intended for Avodah Zarah.

However,

נמצא ביד מין
יגנו

If it was only acquired from a מין, but we don't know who wrote it, it must be put into Shaimos, because, as Rashi explains

ספק כתבו

ספק מצאו

It may not be used because perhaps the מין wrote it, and it may not be burned either because perhaps a ישראל wrote it and the מין found it.

נמצא ביד עובד כוכבים

אמרי לה יגנו

ואמרי לה קורין בו

And if it was acquired from a Non-Jew, some say it must be put into Shaimos, because

ספק כתבו

ולשם עכו"ם

Perhaps the Non-Jew wrote it, and his intentions were for Avodah Zarah.

While others say that one may even read from it, because

ספק ספיקא הוא

It is a double ספק

1.

ספק ישראל כתבו

Perhaps it was written by a ישראל, and it is כשר.

2.

ספק למכור לישראל כתבו

And even if it was written by a Non-Jew, perhaps he intended to sell it to a ישראל, and it was not intended for Avodah Zarah.

6

7 The Gemara now cites three contradicting Braisos regarding ספר תורה שכתבו עובד כוכבים And explains them; תני חדא ישראל One Braisa rules that it must be burned ותניא אידך יגנו A second Braisa rules that it must be put into Shaimos ותניא אידך קורין בו A third Braisa rules that we may read from it. And the Gemara explains לא קשיא The first Braisa of ישראל is רבי אליעזר who holds סתם מחשבת עכו"ם לעבודת כוכבים The general intention of a Non-Jew is for Avodah Zarah.

And the second Braisa of יגנו is the Tanna who says ס"ת תפלין ומזוזות שכתבן מין, ומסור, ועבד, אשה, וקטן, וכותי, וישראל מומר פסולין A Sefer Torah, Tefilin, or Mezuzah that was written by either, a heretic, an informer, a Non-Jew, a Servant, a woman, a minor, a כותי, and an apostate, is פסול because the Pasuk of תפלין ומזוזות states 'וקשרתם לאות על ירך וגו' וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך There is a היקש of the words וקשרתם and וכתבתם that teaches כל שישנו בקשירה ישנו בכתיבה וכל שאינו בקשירה אינו בכתיבה ומי, ומסור, ועבד, אשה, וקטן, וכותי, וישראל MAY be written only by a ישראל who is both, obligated and actually wears them, but they may NOT be written by the above mentioned people who are either not obligated to wear them, or refuse to wear them.

And the third Braisa that says בו קורין is the Tanna who says לוקחין ספרים מן העכו"ם בכל מקום ובלבד שיהיו כתובין כהלכתן One may purchase a Sefer Torah from a non-Jew, as long as they were written according to the Halachah. This Tanna does not subscribe to the above היקש וקשרתם וכתבתם

